

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție, în următoarea componență:

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 iulie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Manastîrlî Stepan Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat r-nul Xxxxx s. Xxxxx str. Xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *prima instanță*: 26.02.2019-18.04.2019
2. *instanța de apel*: 29.05.2019-02.07.2019
3. *instanța de recurs*: 24.12.2019 - 12.05.2020

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Cahul, sediul Taraclia din 18 aprilie 2019, Manastîrlî Stepan Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 362 alin. (1) Cod penal, la 120 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată din contul inculpatului în beneficiul statului în mărime de 830,70lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat, că la 20 mai 2018, aproximativ la ora 09.40, Manastîrlî Stepan aflându-se la marginea s. Xxxxx, r. Xxxxx, cu scopul trecerii ilegale a frontierei de stat a Republicii Moldova, încălcând prevederile art. 13 alin. (1) al Legii Republicii Moldova cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova nr. 215 din 04.11.2011, care prevede că „persoanele care intră sau ies în/din Republica Moldova pot trece frontiera de stat, doar prin punctele de trecere în timpul programului de lucru”, a ocolit posturile vamale și frontierele Republicii Moldova, intenționat și ilegal a traversat linia frontierei de stat a Republicii Moldova cu Ucraina în apropierea semnului de frontieră 0754/03, în direcția din s. Xxxxx, r. Xxxxx în s. Cervonoarmeisc, Ucraina.

Faptele acestuia fiind încadrate în baza art. 362 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: „*trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova prin eludarea sau sustragerea de la controlul efectuat la trecerea acesteia*”.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, prin care a solicitat, casarea parțială a acesteia, în partea ce ține de respingerea demersului procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată. Solicitând astfel, pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie obligat să recupereze cheltuielile de judiciare, în sumă totală de 830,70 lei.

4. În motivarea cererii de apel depuse a menționat, că instanța de fond greșit a refuzat încasarea în contul statului de la inculpat a cheltuielilor de judecată suportate în cadrul urmăririi penale. Menționând procurorul și faptul că, la caz, sunt aplicabile prevederile art. 85 și art. 229 Cod de procedură penală. Astfel, consideră că, inculpatul, fiind recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 362 alin. (1) Cod penal, are și obligația de a achita cheltuielile de judecată suportate pentru traducerea actelor de procedură de către un traducător licențiat, care nu a participat la acțiunile procesuale. Mai mult ca atât, invocă procurorul că instanța de fond, la refuzul de a încasa cheltuieli judiciare din contul inculpatului, nu a stabilit careva motive prevăzute de art. 229 alin. (3) Cod de procedură penală de eliberare a inculpatului de la încasarea acestora. Astfel, consideră procurorul că, Manastîrlî Stepan conform prevederilor art. 229 Cod de procedură penală trebuie să recupereze statului mijloacele financiare cheltuite pentru efectuarea traducerii actelor de procedură penală.

5. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 iulie 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat și menținută sentința.

6. În motivarea soluției, instanța de apel a indicat că, instanța de fond a stabilit corect starea de fapt și de drept, circumstanțele cauzei cu referire la latura penală, just a încadrat acțiunile inculpatului Manastîrlî Stepan ca constituind o faptă penală prevăzută de art. 362 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: "*trecerea frontierei de stat a Republicii Moldova prin eludarea sau sustragerea de la controlul efectuat la trecerea acesteia*".

Instanța de apel a notat că, prin apelul depus de către procuror, se desprinde că acesta nu contestă circumstanțele de fapt constatate de instanța de fond și nici calificarea faptelor imputate lui Manastîrlî Stepan, dar este rezervat asupra soluției instanței de fond, care a considerat că în cadrul urmăririi penale nu au fost suportate careva cheltuieli judiciare ce ar putea fi încasate de la inculpați. Deci, prin depunerea apelului, procurorul își manifestă dezacordul asupra soluției instanței de a nu încasa cheltuieli judiciare de la inculpat, considerând că instanța de fond incorect i-a scutit pe inculpat de la plata cheltuielilor judiciare în mărime de 830,70 lei.

Instanța de apel a menționat că, prima instanță stabilindu-i inculpatului pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității a ținut cont și de faptul că, instanța de judecată stabilește pedeapsa echitabilă în conformitate cu principiul individualizării pedepsei (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsa luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui

vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Așa cum, de toate cele menționate s-a ținut cont, procurorul este rezervat asupra soluției instanței de a nu încasa cheltuieli judiciare de la inculpat, fapt ce a determinat procurorul ca la data de 19 aprilie 2019 să conteste cu apel sentința primei instanțe, considerând că instanța de fond incorect l-a scutit pe inculpat de la plata cheltuielilor judiciare în mărime de 830,70 lei.

La depunerea apelului, procurorul a indicat că, Manastîrlî Stepan conform prevederilor art. 229 Cod de procedură penală, trebuie să recupereze statului mijloacele financiare cheltuite pentru efectuarea traducerii actelor de procedură penală. Astfel, este de menționat că la materialele dosarului este anexată factura fiscală XXXXX la suma de 830,70 lei, fiind menționat că, aceste cheltuieli au fost suportate pentru traducerea din română în rusă (f.d.86).

În speță, cheltuielile invocate de procuror au fost suportate pentru asigurarea dreptului lui Manastîrlî Stepan la interpret, care are dreptul de a i se aduce la cunoștință în limba pe care o posedă, toate actele anexate la dosar, să fie la curent cu acțiunile procesuale efectuate în cauza penală în limba pe care o posedă.

Respectiv, prin prisma normelor procesuale menționate, încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea traducerii actelor de procedură penală se face din contul mijloacelor bugetului de stat, deoarece, în sarcina statului este de a dovedi vinovăția celor imputate în acțiunile inculpatului, prin urmare nu poate fi pusă pe seama inculpatului încasarea cheltuielilor de judecată pentru efectuarea traducerii actelor, aceste cheltuieli fiind suportate în cadrul instrumentării cauzei penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului. Astfel, urmează a fi respinsă ca neîntemeiată cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 830,70 lei.

Instanța de apel a notat că, prima instanță corect a ajuns la concluzia că în cadrul urmăririi penale nu au fost suportate careva cheltuieli judiciare ce ar putea fi încasate de la inculpat. Așa cum, solicitantul efectuării traducerii actelor de procedură penală este statul RM, în persona organului de urmărire penală, prin urmare, obligația de suportare a cheltuielilor pentru efectuarea traducerii actelor de procedură penală o poartă anume statul RM în persoana Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al MAI, ca solicitant. Astfel, chiar dacă inculpatul ar dispune de mijloace financiare, acest fapt nu este temei ca cheltuielile de judecată pentru efectuarea traducerii actelor în cadrul procesului penal, să fie încasate din contul său așa cum, cele menționate supra în ansamblu denotă că acestea se încasează din contul mijloacelor bugetului de stat.

În circumstanțele expuse mai sus, în viziunea instanței de apel neîntemeiat se solicită de către procuror încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată în mărime de 830,70 lei.

7. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procuror care solicită carsarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel.

În motivarea recursului indică:

-consideră neîntemeiată soluția instanței de fond și a instanței de apel de a respinge cerința privitor la încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Manastîrlî S. în beneficiul statului, în sumă de 830,70 lei;

- în decizie și sentința lipsește dispoziția privind trecerea cheltuielilor judiciare pe contul statului;

- legiuitorul a avut în vedere sumele plătite nemijlocit interpreților prezenți în acțiunile procesuale de urmărire penală și astfel efectuând o interpretare sincronă, dar nu munca a unui traducător calificat care a efectuat traducerea actelor de procedură penală, că în cazul prezent, când suma de 830,70 lei constituie anume suma plătită pentru traducerea actelor de procedură de un traducător licențiat care nu a participat în acțiunile procesuale de urmărire penală. Astfel, sumele respective achitate pentru traducerea actelor sunt cheltuieli judiciare altele, decât cele plătite interpreților și traducătorilor, când ultimii participă personal în procesul penal. Orice prejudiciu cauzat fie persoanei fizice/juridice sau statului trebuie să fie reparat;

- în procesul penal nu s-a constatat că, inculpatul nu dispune de mijloace necesare pentru a plăti traducătorul;

- la soluționarea chestiunii cine suportă cheltuielile respective, trebuie soluționată reieșind din prevederile art. 229 alin. (1) Cod de procedură penală, care pe prim plan pune sarcina pe condamnat, responsabil de aceste cheltuieli în legătură cu comiterea infracțiunii. Și doar dacă condamnatul nu este în stare să le achite din diferite motive, invaliditate, incapacitatea juridică etc., cheltuielile sunt trecute în contul statului;

- instanța de apel, odată ce a dispus respingerea cererii procurorului încasării de la inculpat a sumei de 830,70 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, nu a dispus trecerea acestora în contul statului, astfel, rezultă că nu dispunem de o dispoziție referitoare la repartizarea cheltuielilor judiciare, așa cum se cere prin prevederile art. 397 pct. 5) și art. 416 Cod de procedură penală.

În drept recurentul își întemeiază recursul în baza art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

8. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs judecând recursul, este în drept de al respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat). Recursul este nefondat în cazul când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu art. 427 Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel în baza temeiurilor stipulate expres în acest articol.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Reieșind din criticele expuse de procuror, se constată că acesta contestă decizia instanței de apel, în exclusivitate din considerentul că, a menținut soluția primei instanțe, prin care a fost respinsă solicitarea acuzatorului de stat privind încasarea de la Manastîrli S. a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 830, 70 lei.

Contrar celor invocate de recurent, Colegiul penal consideră ca nefondate criticile procurorului referitor la pretinsa încălcare admisă de instanța de apel, stipulată la pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, precum că, nemotivat nu au fost încasate cheltuielile judiciare din contul inculpatului.

Așadar, în privința acestor alegații se constată, că au constituit obiect de discuție în instanța de apel și asupra căroră această instanță s-a expus întemeiat, respectiv nu există raționamente ca instanța de recurs să se îndepărteze de la concluziile la care a ajuns instanța ierarhic inferioară.

În susținerea celor menționate, instanța de recurs relevă dispoziția alin. (2) art. 229 potrivit căreia, *Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatului cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.* Prin urmare, se atestă că cheltuielile pentru efectuarea traducerii documentelor, reprezintă cheltuieli judiciare ce sunt achitate din bugetul de stat.

Prin urmare, se reține că procurorul solicită încasarea de la Manastîrli S. a cheltuielilor judiciare în beneficiul statului, în sumă de 830, 70 lei, ce constituie cheltuieli pentru efectuarea traducerii documentelor, fără a-și argumenta suficient cerințele, ținând cont de circumstanțele speței, or la caz instanțele și-au motivat argumentat soluția de respingere a solicitării procurorului de a încasa cheltuielile judiciare din contul inculpatului.

Astfel, instanța de apel întemeiat a făcut referire și la art. 85 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că, *interpret, traducător este persoana care cunoaște limbile necesare pentru interpretarea semnelor celor muți ori surzi sau traducere, precum și terminologia juridică, nu este interesată în cauza penală și acceptă să participe în această calitate. Interpretul, traducătorul este desemnat în această calitate de organul de urmărire penală sau de instanța de judecată în cazurile prevăzute de prezentul cod. Interpretul, traducătorul poate fi numit din rîndul persoanelor propuse de către participanții la procesul penal, iar alin. (4) pct. 5), 6), 8) al aceluiași articol, prevede că interpretul, traducătorul este obligat să facă interpretarea, traducerea complet, exact și la momentul oportun; să îndeplinească cerințele legale ale organului de urmărire penală sau ale instanței; să confirme, prin semnătură, caracterul complet și exact al interpretării, traducerii incluse în procesul-verbal al acțiunii procesuale la efectuarea căreia a participat, precum și*

exactitatea traducerii documentelor care se înmânează persoanelor participante la procesul penal. Din care considerent, Colegiul penal lărgit respinge critica recurentului precum că, legiuitorul a avut în vedere sumele plătite nemijlocit interpreților prezenți în acțiunile procesuale de urmărire penală și astfel efectuând o interpretare sincronă, dar nu munca a unui traducător calificat care a efectuat traducerea actelor de procedură penală, că în cazul prezent, când suma de 830,70 lei constituie anume suma plătită pentru traducerea actelor de procedură de un traducător licențiat care nu a participat în acțiunile procesuale de urmărire penală.

Cu referire la argumentul procurorului, prin care menționează exemple de practică judiciară a Curții de Apel Cahul, de recuperare de către inculpați a cheltuielilor judiciare, Colegiul penal reține că, aceasta nu poate constitui temei de recurs, or reieșind din prevederile art. 427 alin. (1) pct. 16) Cod de procedură penală, temei pentru recurs poate constitui faptul că *norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție*, dar nu de către instanța de apel, după cum invocă recurentul în speța dată. Totodată, ce ține de modelele de practică judiciară a CSJ, instanța de recurs reține că, procurorul doar le-a indicat, fără a-și argumenta opinia și legătura acestora cu speța dată, or circumstanțele fiecărui caz sunt diferite, pe care instanța analizându-le își întemeiază soluția, mai mult ca atât că, în speța data se solicită încasarea cheltuielilor judiciare anume pentru efectuarea traducerii documentelor, astfel instanța de judecată nu poate obliga condamnatul să le recupereze, în conformitate cu prevederile art. 229 alin. (2) Cod de procedură penală.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide, că în cauza dată nu au fost admise erorile de drept la care face referire recurentul și nu sânt temeiuri de casare a soluției adoptate, fiindcă instanța de apel s-a pronunțat motivat asupra tuturor argumentelor indicate în apel și hotărârea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, astfel, sunt apreciate ca fiind corecte concluziile instanțelor de fond referitoare la respingerea solicitării înaintate de către acuzatorul de stat privind încasarea de la inculpat a sumei de bani menționate mai sus, cu titlu de cheltuieli suportate.

În cele din urmă, Colegiul penal, consideră că nu este incident în speță cazul de casare invocat de către procuror, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs, în sensul casării deciziei contestate, în partea dispoziției referitoare la cheltuielile judiciare.

Din considerentele expuse, Colegiul penal apreciază, că argumentele invocate de recurent sânt nefondate, ceea ce impune concluzia privind respingerea ca inadmisibil a recursului ordinar declarat de către procuror.

9. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul-șef al Procuraturii de circumscripție Cahul, Calendari Dumitru, împotriva deciziei

Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 02 iulie 2019, în cauza penală privind-l pe **Manastîrlî Stepan Xxxxx**.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 02 iulie 2020.

Președinte Timofti Vladimir

Judecător Cobzac Elena

Judecător Toma Nadejda

Judecător Țurcan Anatolie

Judecător Boico Victor